

Eiceldonatie als enige kans

Als je niet zwanger kunt worden, bieden medische vruchtbaarheidsbehandelingen volop mogelijkheden om je kinderwens toch te vervullen. Maar wat doen die behandelingen met je en wat leveren ze uiteindelijk op? In het pas verschenen boek 'De vruchtbaarheidsmolen' van Judy Landman ondergaat Eveline een eiceldonatie en kijkt terug op een bijzonder ingrijpende periode. Een voorpublicatie.

Afstuderen, de carrière op de rit zetten en dan een gezin stichten. Zo gaat het bij veel vrouwen en zo had Eveline haar toekomst ook voor ogen. Hoewel haar ouders liever hadden gezien dat Eveline het familiebedrijf zou overnemen, kiest zij eigenwijs haar eigen pad. Ze verlaat het ouderlijk huis om te studeren en heeft net de eerste schreden op de carrièreladder gezet. Nog een jaar wat en dan wil ze aan het moederschap beginnen. Maar ineens loopt alles anders.

Het kwartje viel

'Moeder worden, het sluimerde wel altijd ergens in mijn achterhoofd, maar ik was er nog niet echt aan toe', vertelt Eveline. 'Ik had nog niet eens de tijd gehad om over die levensfase van baren, zogen en zorgen na te denken. Ik kende de smaak van de liefde wel, maar mijn huidige vriend was nog maar kort geleden aan het firmament verschenen. Het was wel een potentiële stayer, daar niet van. En van jongs af aan wist ik dat ik graag een groot gezin wilde. Misschien

wilde ik dat wel met hem, maar dat keuzemoment lag nog zo ver van me af! Dat had ik eigenlijk voor pas over een jaar of zes gepland. Nu ik er nog eens goed over nadacht, realiseerde ik me dat ik ook zeer onregelmatig menstrueerde. Dat leek altijd reuze handig, geen gedoe met zwemmen, geen ontsierende bobbels in je broek, geen ongelukjes. Vooral met vriendjes hoefde ik nooit ergens rekening mee te houden. Ideaal. Maar er viel nu een kwartje: zouden die twee symptomen verband met elkaar houden? Mijn moeder was immers ook al vroeg in de overgang geraakt. Maar in haar situatie was het anders geweest, zij was veertig en zij had haar gezin op dat moment al compleet.' Eveline is pas vierentwintig als ze te horen krijgt dat haar eierstokken niet goed functioneren omdat ze vroeger in de overgang is geraakt. Terwijl ze nog zit bij te komen van de schrik over deze mededeling, wordt haar ook nog eens verteld dat ze nog maar een kleine kans heeft dat ze nog via natuurlijke weg zwanger zal kunnen worden. Maar dat houdt wel in dat ze haar levensplan drastisch moet wijzigen, want haar kansen nemen in hoog tempo af.

Eveline kon gelijk door

Eveline besluit haar kansen te pakken. Als ze ooit zelf moeder wil worden moet ze er snel bij zijn. Door de overgang zal haar lichaam niet lang in staat blijven nieuwe eitjes tot rijping te brengen. En dan is bevruchting uitgesloten. Ze komt terecht in het medische traject van vruchtbaarheidsbehandelingen, die haar leven totaal veranderen. Omdat bij haar de oorzaak van het probleem al duidelijk was, konden de vooronderzoeken achterwege blijven. Eveline: 'Ik kreeg direct een hormoonkuur voorgeschreven van de gynaecoloog. Elke dag moest ik naar het ziekenhuis, om injecties met follikelstimulerend hormoon te laten zetten. Dat zou de rijping van de eitjes moeten bevorderen, als er überhaupt nog sprake was van een eisprong bij mij.'

Roze wolkgevoel

Door de hormonale veranderingen in haar lichaam verandert Eveline enorm. De energieke meid die altijd druk in de weer was, werd ineens een lusteloze zoutzak die uren naar de ronddraaiende was in de machine zat te kijken. 'Ik liep de hele dag te zweten en voelde me vies en afgedankt. Het kostte me steeds meer moeite om me op mijn werk te concentreren. Alle energie in mijn lichaam stroomde naar mijn eileiders. Behalve een gebrek aan energie en concentratie, was ook het carrièrebeest in mij plotseling ver te zoeken. Het leek ineens zo totaal onbelangrijk allemaal. Mijn enige toekomstdroom was die als moeder. En die droomwens zette zich steeds krampachtiger vast in mijn gedachten. Overal zag ik kindjes. En ik kreeg steeds meer haast. Alleen zag de arts dat allemaal heel anders. Die vond me te ongeduldig en wilde alle tijd nemen om de hormoonpreparaten zorgvuldig af te stellen en de effecten daarvan te meten.'

Een op de zes overkomt het

Het leven is vandaag de dag in veel opzichten maakbaar. Zelfs ons oerinstinct: het verwekken van een kindje is dankzij de medische wetenschap geen pure speling van het lot meer. Gelukkig maar, want uit cijfers blijkt dat maar liefst een op de zes paren niet via natuurlijke weg zwanger kan worden. Dankzij de medische technieken genieten jaarlijks duizenden van deze verminderd vruchtbare mannen en vrouwen toch nog het geluk om vader of moeder te worden. Slechts een steeds kleiner aantal wensouders blijft na lange tijd dokteren met lege handen achter. Dat is goed nieuws. Maar eenvoudig is die maakbaarheid niet altijd. Voordat zo'n zwangerschap tot stand komt, ben je als wensouders vaak al jaren bezig je droom te vervullen. Stoppen met proberen doe je pas als je alle mogelijkheden voor je gevoel hebt benut. De weg die je bewandelt is emotioneel en onzeker.

Waar ligt de oorzaak?

Vroeger kreeg de vrouw vaak de beschuldigende vinger toegewezen als oorzaak van het uitblijven van de zwangerschap. Maar inmiddels weten we ook uit onderzoeken, dat het even vaak de man als de vrouw is, die verminderd vruchtbaar blijkt te zijn. Vaak ook blijft de oorzaak onduidelijk, maar is het resultaat toch dat zwangerschap uitblijft. Na anderhalf jaar vruchteloos proberen, komen paren in aanmerking voor vruchtbaarheidsbehandelingen. Afhankelijk van de oorzaak van het probleem, zijn er vervolgens verschillende mogelijkheden om de zwangerschap een beetje op gang te helpen of zelfs helemaal kunstmatig tot stand te brengen. Maar om te onderzoeken waar de oorzaak van het probleem ligt, worden eerst zowel de man als de vrouw onderzocht. Er worden bloedmonsters afgenomen, er worden vragen gesteld, er wordt een lichamelijk onderzoek verricht en het zaad van de man wordt onder de microscoop gelegd. Als je eenmaal de stap hebt genomen om de hulp van de arts in te schakelen, heb je dit graag voor je toekomstige kindje over. Maar helemaal zonder gêne ondergaan de meesten dergelijke onderzoeken niet. Stap twee vergroot die gevoelens, als de paren op gezette tijden seks met elkaar moeten hebben en zich enkele uren later bij de arts moeten melden voor een onderzoek naar het effect van hun liefdesdaad.

Keiharde business

Na een aantal maanden sloeg de vertwijfeling toe. Het slaapkamergenot van een jong stel dat elkaar nog aan het ontdekken is, veranderde in keiharde business. Er mocht geen eitje verloren gaan, dus er moest effectief gevreeën worden: vaak en op vaste tijden. De lol van het spel verdween. Alleen de score telde nog. En elke keer als er weer niet was gescoord, werd de druk op de volgende keer groter. Bij elke testuitslag waren de verwachtingen van Eveline hoger gespannen. En na elke mislukte poging de teleurstelling groter. Hoe lang zou haar vriend dit nog accepteren? Hoe lang zou haar baas het nog pikken dat ze niet op haar top presteert? En hoe lang kon ze voor haar vrienden en collega's nog de schone schijn blijven hooghouden? Eveline lag er nachten achtereen wakker van. Maar hoe meer ze met de tekortkomingen van haar lichaam werd geconfronteerd, hoe sterker de wens groeide om deze ingrijpende periode af te kunnen sluiten met een kind.

Op naar België

Anderhalf jaar later zit Eveline op een maximale dosis hormonen, maar tot een bevruchting is het dan nog steeds niet gekomen. Haar eileiders blijken als gevolg van de overgang dusdanig snel achteruit te gaan, dat de kansen steeds kleiner worden dat hierin nog een eitje tot volledige rijping komt. 'De deadline sloot zich hijgend om mijn nek,' aldus Eveline. 'Aanvankelijk werd me nog een periode van zes jaar voorgehouden. Daarvan had ik nu al bijna eenderde gehad. Maar er was nog steeds een opening. Mijn laatste kans was eiceldonatie. Dan kon ik in elk geval nog de vrucht in mijn eigen buik laten groeien. Maar hiervoor moest ik wel naar België uitwijken.' In Nederland is eiceldonatie minder gangbaar dan in de landen om ons heen. Bij ons moet je je eigen donor meebrengen. Vooral sinds de donorwet is aangenomen, waarin is vastgelegd dat elke donor geregistreerd wordt en kinderen later het recht hebben contact te zoeken met hun donor, is de animo onder donoren sterk afgenomen. Daardoor moet je vaak jaren wachten en iemand als Eveline heeft die tijd niet. De meeste Nederlandse paren gaan daarom voor eiceldonatiebehandelingen naar het buitenland. Wat overigens niet altijd zonder risico's is. In landen als Spanje of Italië gaan de commerciële belangen vaak voor de belangen van de patiënten. In België gelden die risico's niet. De verzekering betaalt alleen meestal niet mee aan een buitenlands avontuur.

De hoop neemt toe

Van haar Belgische arts krijgt Eveline nieuwe hormoonpillen. Deze zijn erop gericht haar baarmoeder ontvankelijk te maken voor innesteling van het donoreitje. Maar deze pillen blijken een nare bijwerking te hebben: Eveline wordt er compleet high van. 'Oude herinneringen van dat ene blowtje dat ik wel eens had

Het slaapkamergenot van een jong stel veranderde in keiharde business

KORTINGSBON

Tegen inlevering van deze bon bij boekhandel of warenhuis ontvangt u € 3,00 korting op

De Vruchtbaarheidsmolen

U betaalt € 14,95 in plaats van € 17,95.

Actieperiode 1 november t/m 31 december 2007
Actienummer 901-41911
ISBN 978 90 6611 676 4

Eiceldonatie als enige kans

gerookt, herleefden. Ik liep de hele dag rond met wijd opengesperde ogen en voelde me alsof ik in een roze fantasiewereld was neergezet. Was ik er wel of was ik er niet? Ik had geen idee meer van de realiteit. Ik zat totaal in tralalalaland. Best aangenaam, maar toch wat lastig als je ook je dagelijkse dingen moet blijven doen.' Inmiddels zijn de technieken alweer verder ontwikkeld, waardoor vrouwen die na Eveline zijn behandeld deze ervaring bespaard blijft. En ook voor Eveline werd gelukkig snel een nieuwe oplossing gevonden. 'Ik merkte wel dat mijn lichaam het moeilijk had met al die hormonen. Ik was moe en onrustig tegelijk. Om het minste of geringste zat ik te huilen en ik was behoorlijk onberekenbaar in mijn reacties. Op de meest onverwachte momenten kon ik vreselijk uitvallen om niets. Voor mijn omgeving was ik zeker geen gemakkelijke in die tijd.'

Een gespreid bedje

Er wordt tot drie keer toe een bevrucht eitje teruggeplaatst in de baarmoeder van Eveline. Maar het wil maar niet innestelen. Bij elke terugplaatsing leeft de hoop weer op. Feitelijk hoeft er nog maar een kleine stap genomen te worden. Het lijkt allemaal zo dichtbij. De hormonen hebben van haar baarmoeder een gespreid bedje gemaakt, hoe moeilijk kan het nu nog zijn? Zelfs de artsen zien het positief in. Als het dan toch bij de derde keer weer uitdraait op een teleurstelling, knapt er iets in Eveline. Haar leven is inmiddels

totaal in beslag genomen door haar kinderdroom. Ze spreekt nauwelijks nog af met vriendinnen. Ze kijkt liever de hele avond naar televisieprogramma's over bevallingen en baby'tjes. Ze zou alles wat ze had op dat moment willen geven voor een eigen kindje. En ze krijgt een steeds grotere hekel aan haar eigen lichaam dat haar zo enorm in de steek laat. De relatie met haar vriend en met haar omgeving wordt steeds moeizamer. Alleen haar moeder begrijpt zonder veel uitleg haar intense verdriet.

Terug in Nederland

Eveline krijgt nog een laatste kans. Als zich uit totaal onverwachte hoek toch ineens een Nederlandse donor aandient, besluit ze nog een poging te wagen...

In het boek De vruchtbaarheidsmolen lees je hoe het verder gaat met Eveline, en hoe ze achteraf aankijkt tegen de periode die haar leven en haar levenshouding zo totaal heeft veranderd. Ook vier andere vrouwen en hun partners nemen de lezer van het boek mee op hun bijzondere rit in de vruchtbaarheidsmolen. Uit alle verhalen blijkt dat paren de periode van vruchtbaarheidsbehandelingen als één van de meest ingrijpende periodes van hun leven ervaren, waarbij een goede afloop in lang niet alle gevallen zeker is. De vruchtbaarheidsmolen door Judy Landman, Uitgeverij Inmerc. ISBN 978 90 6611 676 4

Was ik er wel of niet? Ik had geen idee meer van de realiteit

Eiceldonatie

Zowel voor donor als wensmoeder een ingrijpende gebeurtenis. Om eiceldonor te mogen zijn, moet je gezond zijn en een leeftijd hebben die tussen de achttien en de vierendertig ligt. Bij voorkeur heeft de donor haar eigen kindwens al in vervulling gebracht. Je wordt als donor bovendien getest op je motivatie, omdat de behandelingen ook voor de donor behoorlijk ingrijpend zijn. Zij krijgt namelijk dezelfde hormoonbehandelingen als vrouwen die een IVF-behandeling ondergaan. Deze hormonen zorgen ervoor dat er een aantal eitjes gelijktijdig tot rijping komen. Gemiddeld zijn dat er tussen de tien en de vijftien per eisprong, terwijl je bij een normale eisprong zonder hormoonbehandelingen meestal maar één gerijpt eitje krijgt. Het oogsten van de eitjes gebeurt

onder plaatselijke verdoving, waarna al deze eitjes in het laboratorium kunstmatig worden bevrucht. Enkele dagen later worden de beste teruggeplaatst bij de wensmoeder die in de tussentijd hormonen heeft gekregen om het baarmoederslijm voldoende dikte te geven voor de innesteling.

Klein risico

De kans dat er bij eiceldonatie iets misgaat waarbij de donor of de wensmoeder risico's lopen, is uiterst klein. Met uitzondering van de kans op overstimulatie. Dit is een direct gevolg van de hormoonbehandelingen waarbij de rijping van

de eitjes wordt gestimuleerd. Hierbij raken de eierstokken namelijk sterk vergroot, waardoor de kans bestaat dat er vrij vocht in de buikholte terechtkomt. Dat kan tot complicaties leiden met ernstige gevolgen als stollingsstoornissen of verstoorde orgaanfuncties. Ongeveer één op de driehonderd vrouwen krijgt te maken met overstimulatie, maar het directe risico hangt samen met de mate waarin de eierstokken nog functioneren en de dosering van de hormoonbehandeling. En die is sterk persoonsgebonden. Vrouwen die als eiceldonor optreden, lopen overigens dezelfde risico's op overstimulatie als vrouwen die een IVF-behandeling ondergaan. Overstimulatie kan levensbedreigend zijn en wordt door artsen daarom streng in de gaten gehouden.